

Hoe verder met warmtenetten?

NRC

18 juli 2024 donderdag

1ste Editie

Copyright 2024 Mediahuis NRC B.V. All Rights Reserved

Section: ECONOMIE; Blz. 1

Length: 737 words

Byline: Laura Bergshoef

Dateline: Amsterdam

Body

ABSTRACT

Analyse Warmtenetten

Vattenfall en Eneco stoppen met de aanleg van warmtenetten. Het dossier zit momenteel muurvast.

VOLLEDIGE TEKST:

Raken de klimaatdoelen nog verder uit zicht, nu twee energiereuzen - **Vattenfall** en Eneco - de aanleg van grootschalige warmtenetten voor bestaande woningen stilleggen? **Vattenfall** maakte afgelopen vrijdag bekend voorlopig op te houden met het bouwen van warmtenetten voor bestaande woningen door „verslechterende marktomstandigheden“. Om diezelfde reden stopte Eneco ook al met grote warmtenetprojecten in Amsterdam en Utrecht.

In 2050 moeten alle woningen en gebouwen in Nederland van het aardgas af, om de CO2-uitstoot terug te dringen. Warmtenetten zijn cruciaal om dat doel te bereiken in de grote steden, omdat er voor sommige huizen niet veel andere mogelijkheden zijn om van het gas af te gaan. Groepen huizen die dicht op elkaar staan, kunnen een aansluiting krijgen op het warmtenet. Via buizen onder de grond krijgen die huizen dan restwarmte van bijvoorbeeld een industrie uit de omgeving, en kunnen zo worden verwarmd zonder aardgas.

Hoe verder met warmtenetten?

Vorig jaar hadden zo'n 450.000 woningen een aansluiting op het warmtenet, volgens Natuur en Milieu. Het doel is om in 2030 een half miljoen woningen via warmtenetten van warmte te voorzien. **Vattenfall** was van plan de komende jaren minimaal 7.000 woningen per jaar aan te sluiten op stadswarmte.

Hoewel de ambities hoog zijn, kwamen de afgelopen maanden veel warmtenetprojecten stil te liggen. In april gebeurde dat in veel wijken in Rotterdam, terwijl daar juist een gigantische warmtebron staat: de Rotterdamse haven. In diezelfde maand stopte Eneco met een groot project in Overvecht-Noord in Utrecht. En vorige maand legde Eneco al in het Amsterdamse Amstelskwartier een project stil.

Zeggenschap

Dit komt niet als verrassing. Twee jaar geleden waren private warmtebedrijven niet blij met het besluit van toenmalige klimaatminister Rob Jetten om de Rijksoverheid voor meer dan de helft eigenaar te maken van het warmtenet (waarvan nog onzeker is of het nieuwe kabinet ermee doorgaat). Het doel: betaalbaarheid en duurzaamheid garanderen. Maar commerciële energiebedrijven willen zeggenschap houden over het warmtenet om invloed te houden over hun inkomsten. Kort na het besluit kondigde Vattenfall al aan sommige projecten te 'pauzeren'.

Tel daarbij op dat de materiaalkosten voor het aanleggen van warmtenetten hoog zijn, terwijl de vraag ernaar onzeker is. Warmtebedrijven moeten veel investeren in bijvoorbeeld nieuwe pijpleidingen en warmtewisselaars. Die kosten willen de bedrijven uitsmeren over een grote groep gebruikers. Maar dat laatste is grillig. Sommige huishoudens kiezen voor een warmtepomp in plaats van aansluiting op het warmtenet. Bij sommige huishoudens gaat de energievraag überhaupt naar beneden door betere isolatie. Dat betekent dat de vraag naar warmte van het warmtenet lager zal zijn.

Dat is een negatieve spiraal. Hoe lager de vraag, hoe hoger de kosten voor huishoudens die wél gebruik maken van het warmtenet. Daardoor zullen weer minder huishoudens geïnteresseerd zijn in een aansluiting.

In Nederland mag een contract voor een warmtenet niet duurder zijn dan een gascontract, waardoor het tarief van warmtenetten kan meestijgen met gasprijzen. Tijdens de energiecrisis van 2022 betaalden huishoudens met een aansluiting op het warmtenet dus ook meer. Jetten besloot daarop een spoedmaatregel aan te kondigen die de tarieven moet verlagen. Bedrijven als **Vattenfall** kunnen daardoor hun kosten minder goed dekken.

Het besluit van **Vattenfall** en Eneco is slecht nieuws voor de verduurzaming van steden. Vooral mensen met oude, slecht geïsoleerde woningen hebben geen alternatief om van het gas af te gaan, zegt hoogleraar energie-economie Machiel Mulder van de Rijksuniversiteit Groningen. Een warmtepomp is voor zo'n oude woning niet genoeg. Het bereiken van het 2050-doel was al ambitieus, en is nu nog verder weg.

Wat nu? Mulder en onderzoeker Sara Herreras, die op warmtenetten promoveert aan de Universiteit Utrecht, denken dat het aan de overheid is om meer risico's te nemen. Om de klimaatdoelstellingen te halen moet het Rijk genoeg nemen met het lage rendement van de warmtenetten, iets wat commerciële bedrijven niet zo snel zullen doen.

Willen warmtenetten nog slagen, dan zal de overheid naar voren moeten treden

Experts zeggen: de overheid moet naar voren treden om warmtenetten te laten slagen

[Link naar PDF](#)

Graphic

Hoe verder met warmtenetten?

Load-Date: July 17, 2024

End of Document